

VOLDGIFTENS DAG DEN 8.11.2012
Praksis om bevisoptagelse
samt udnævnelse af voldgiftsdommere

Partner, advokat (H) Håkun Djurhuus, Bech-Bruun

SPØRGSMÅL TIL DELTAGERNE

- Hvor mange her har oplevet, at en énsidigt indhentet erklæring fra en partsudpeget ekspert går parten imod?
- Hvor mange her har oplevet, at et partsudpeget ekspertvidne afgiver vidneudsagn, der i alt væsentligt går den udpegende part imod?
- Er dette et problem?
- Rejser det tvivl om det partsudpegede ekspertvidnes faglige integritet?

SPØRGSMÅL TIL DELTAGERNE

- Når retten skal afgøre tekniske tvistepunkter, vil retten da være bedst tjent med a) at modtage vejledning om de tekniske forhold fra et uvildigt, af retten udpeget, ekspertvidne – en syns- og skønsmand - eller b) ved vejledning af to partsudpegede eksperter, hvoraf den ene siger ”hvid” og den anden siger ”sort”?
- Hvordan afgør retten, om det ene eller det andet ekspertvidne har ret?
- Falder retten bare tilbage på bevisbyrden?

SPØRGSMÅL TIL DELTAGERNE

- Bør énsidigt indhentede erklæringer fra partsudpegede vidner, henholdsvis indenretlige vidneforklaringer fra sådanne partsudpegede vidner, være et supplement til det danske skønsmandsinstitut eller et alternativ til skønsmandsinstituttet?

ULEMPEN VED SKØNSMANDSINSTITUTTET

Parterne har ringe/ingen adgang til, i praksis, at imødegå urigtige skønserklæringer.

Begæringer om nyt syn og skøn ved en ny skønsmand i henhold til retsplejelovens § 210, nægtes stort set undtagelsesfrit af domstolene.

ULEMPEN VED ERKLÆRINGER OG VIDNEUDSAGN FRA PARTSUDPEGEDE EKSPERTVIDNER

- A. Hvis to lige så troværdige partsudpegede ekspertvidner afgiver modsatrettede vidneudsagn til støtte for deres udpegende parter, vil det være vanskeligt for dommeren at afgøre, hvorvidt ekspertvidne A eller ekspertvidne B har ret.
- B. Inddragelse af partsudpegede ekspertvidner i form af erklæringer, henholdsvis indenretlige sagkyndige vidneudsagn, vil kunne fordyre og forsinke retssagsprocessen.
- C. Hvis den ene part indhenter en erklæring fra en førende europæisk ekspert, vil den anden part, oftest, få behov for at afbalancere dette og selv inddrage et ekspertvidne på samme niveau. Processen vil indebære, at den part, der har flest økonomiske midler til rådighed, vil kunne udmanøvrere modparten omkostningsmæssigt.

UDVIKLINGEN I DANSK RET P.T.

- Det Danske Skønsmandsinstitut, uden supplement fra partsudpegede ekspertvidner, står i international sammenhæng alene.
- Højesteret har ved en række afgørelser i perioden fra 2008 til 2012 tilladt fremlæggelse af énsidigt indhentede sagkyndige erklæringer fra partsudpegede eksperter.
- Ledende afgørelse: U.2011.151 H - uddrag af præmisserne:

"Højesteret finder, at en part som udgangspunkt ikke er afskåret fra at fremlægge udtalelser og erklæringer om forhold af teknisk, økonomisk eller lignende karakter, der inden sagsanlægget er indhentet hos rådgivere eller sagkyndige."

UDVIKLINGEN I DANSK RET P.T. (fortsat)

- Voldgiftsinstituttets Regler (2008), § 35, stk. 7:
"Parterne er berettigede til at føre deres egne ekspertvidner."
- Se også *"Foreningen for Voldgifts Regler om bevisoptagelse i Voldgiftssager"*. (Inspireret af IBA)

KONSEKVENSERNE AF HØJESTERETS SENESTE PRAKSIS

- Kriteriet "der inden sagsanlægget er indhentet ..." forrykker ligebehandlingen af parterne. Det er alene sagsøger, der ved, at sag bliver anlagt, og derfor har mulighed for, forinden, at indhente en sagkyndig erklæring fra et partsudpeget ekspertvidne – en énsidigt indhentet erklæring.
- Der vil givetvis komme tilfælde, hvor sagsøgte, under påberåbelse af krav om lige behandling af parterne, vil kræve, at også sagsøgte kan indhente en sagkyndig erklæring fra et partsudpeget ekspertvidne. Der er endnu ikke retspraksis herom, men se TBB 2012.125 VBA:

"Herved etableres et udbygget og veloplyst grundlag for skønsforretningen, og begge parter får – uanset hvem af dem der først har underbygget sit standpunkt ved en énsidigt indhentet teknisk udtalelse – samme adgang til overfor skønsmanden at redegøre for deres syn på de omtvistede spørgsmål".

KONSEKVENSERNE AF HØJESTERETS SENESTE PRAKSIS

(fortsat)

- En naturlig konsekvens af Højesterets seneste praksis vil være, at der også bliver adgang til at afhjemle de partsudpegede ekspertvidner, som sagkyndige vidner, i forbindelse med hovedforhandlingen.

DET SANDSYNLIGE FREMTIDIGE FORLØB

- A. Sagsøgeren indhenter énsidigt en erklæring fra et af sagsøger valgt ekspertvidne. Erklæringen siger "hvid", og giver sagsøger fuldt medhold i sagsøgers argumentation.
- B. For at matche dette indhenter også sagsøgte en énsidig erklæring fra et af sagsøgte udpeget ekspertvidne. Erklæringen siger "sort", og er éntydigt til sagsøgtes fordel.
- C. Den part, der bærer bevisbyrden, indser, at usikkerheden om de tekniske forhold vil kunne føre til, at retten afgør sagen til fordel for modparten, som følge af, at retten ikke besidder den fornødne indsigt til at afgøre, hvilken af eksperterne der har ret.
- D. Den pågældende part vælger derfor også at indhente syn og skøn – han sætter altså "alt på ét bræt".
- E. Er rettens afgørelse blevet lettere eller vanskeligere ved, at der nu er inddraget ikke mindre end tre forskellige ekspertvidner?

KONTAKT

OFFENTLIG VIRKSOMHED

Håkun Djurhuus
Partner, advokat (H) ·
København

T +45 72 27 33 44
M +45 25 26 33 44
E djur@bechbruun.com

www.bechbruun.com

København

Langelinie Allé 35
2100 København Ø

T +45 72 27 00 00

Aarhus

Frue Kirkeplads 4
8100 Aarhus C

F +45 72 27 00 27

Shanghai

83 Loushanguan Road,
suite 2630, 26/F
Shanghai

E info@bechbruun.com

BECH-BRUUN